

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
приватного пансіонату для людей похилого віку
«Благодать»**

22.01.2026

м. Рівне, 2026

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 22.01.2026 групою НПМ здійснено відвідування приватного пансіонату для людей похилого віку «Благодать» (далі – пансіонат, заклад), господарську діяльність у якому веде фізична особа-підприємець Черкашин Олег Дмитрович (далі – ФОП Черкашин).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Українець Тетяна Володимирівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Слободенюк Інна Валентинівна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Відвідування закладу проводилося вперше.

Заклад знаходиться за адресою: вул. О.Теліги, 12, м. Рівне.

Відповідно до даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) послуги надає ФОП Черкашин, що функціонує з основним видом діяльності за кодом КВЕД 87.30 – надання послуг щодо догляду із забезпеченням проживання для осіб похилого віку та інвалідів. Дата запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: 05.09.2024, за номером 2006080010002046681.

ФОП Черкашин веде свою діяльність під комерційною назвою «Благодать», що не є торговою маркою, а є комерційним найменуванням та набуло правової охорони автоматично, без обов'язкової реєстрації, через пізнаванність.

Заклад розрахований на 53 підопічних. На день відвідування в закладі перебувало 53 особи, з яких 19 чоловіків та 34 жінки. В закладі проживають люди похилого віку з різними нозологіями, серед яких онкологічні захворювання, Хвороба Паркінсона, деменція, порушення опорно-рухового апарату.

З моменту відкриття закладу, з вересня 2025 року, зафіксовано 6 смертельних випадків.

У закладі працює на постійній основі: лікар-терапевт, 2 медсестри, 2 санітари, 8 доглядальниць. У нічний час у закладі працюють 4-5 доглядальниць.

Для організації та забезпечення проживання підопічних використовується приміщення, що є власністю фізичної особи Г. Між ФОП Черкашин (орендар) та фізичною особою Г. (орендодавцем) укладено договір оренди приміщення від 08.07.2025.

Заклад розташований у триповерховому приватному будинку, має центральну вхідну зону з кнопкою виклику персоналу та два бокових входи/виходи (фото 1).

Будинок закладу на третьому поверсі облаштований 2 санвузлами, маніпуляційною, 4 житловими кімнатами. На другому поверсі наявні 5 житлових кімнат з можливістю проживання по 2-6 осіб. На третьому поверсі – 4 кімнати – по 4-5 осіб. У кожній кімнаті облаштовані санітарні вузли, що обладнані відповідно до вимог доступності для маломобільних осіб (фото 2). Будівля закладу має централізоване водопостачання та автономне опалення, є гаряча вода.

У будівлі пансіонату встановлено пожежну сигналізацію згідно з Правилами пожежної безпеки в Україні, затвердженими наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417. Вогнегасники розташовано із дотриманням вимог частини 6 III Розділу Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 15.01.2024 № 25 (фото 3).

Природне та штучне освітлення в житлових кімнатах закладу задовільне. В кімнатах чисто, стан постільної білизни задовільний. Працівниками проводиться належне прибирання в житлових кімнатах та приміщеннях загального користування.

Кожна кімната облаштована приліжковою тумбою зі столиком, телевізором, шафою та кнопкою виклику персоналу (фото 4).

Підопічні в достатній кількості забезпечені м'яким інвентарем, а також технічними засобами реабілітації: санітарними стільцями та персональними допоміжними засобами для пересування (фото 5) та мають можливість зберігати власні речі, користуватися мобільними телефонами. Усі мешканці пансіонату на момент відвідування мали охайний вигляд, одягнені в чистий одяг відповідно до сезону.

Первинну медичну допомогу підопічні отримують відповідно до декларацій, укладених з сімейним лікарем, згідно з Порядком вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.03.2018 № 503. Для обстеження та консультування підопічних 1-2 рази на тиждень їх оглядає сімейний лікар.

Водночас, згідно Витягу відомостей з Ліцензійного реєстру МОЗ з медичної практики, у пансіонаті наявні ліцензії за спеціальностями: наркологія, психіатрія та сестринська справа (фото 6).

Забезпечення підопічних лікарськими засобами, виробами медичного призначення чи діагностичними послугами здійснюється їх родичами/близькими. Лікарські засоби, які приймають підопічні, зберігаються в підписаних боксах (фото 7), в маніпуляційній кімнаті, облаштованій термометром та гігрометром. Отримувачі соціальних послуг забезпечуються

триразовим харчуванням та водою. Кошторис витрат на харчування та медикаменти не передбачений.

У закладі наявні кнопки виклику персоналу поряд з ліжками ліжкових хворих (фото 8).

У житлових кімнатах, у яких проживає більше, ніж одна особа, наявні ширми для забезпечення приватності під час здійснення індивідуальних гігієнічних процедур.

Адміністрація закладу організовує дозвілля підопічних забезпечуючи їх участь у заняттях з арт-терапевтом.

Група НПМ провела особисте спілкування з двадцятьма отримувачами соціальних послуг та чотирма працівниками пансіонату. Скарг на неналежне поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних не надходило.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катувань, жорстокого, нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження чи покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, стаття 28 Конституції України).

1. Під час відвідування встановлено, що найманими працівниками ФОП Черкашин не здійснюється фіксація випадків тілесних ушкоджень, отриманих отримувачами соціальних послуг. Відсутність дієвого механізму фіксації таких випадків створює ризик приховування фактів заподіяння тілесних ушкоджень та, як наслідок, може призвести до порушення права на захист від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання.

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

2. У ході відвідування встановлено, що у пансіонаті відсутня окрема захисна споруда (укриття) або пристосоване приміщення, яке має забезпечувати можливість безпечного перебування підопічних у разі оголошення повітряної тривоги або обстрілів, що не відповідає вимогам пункту 7 розділу XVII Державного стандарту, абзацу другого підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності та Вимогам з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579.

Слід зазначити, що, зі слів персоналу, у разі оголошення в регіоні сигналу «Повітряна тривога!» працівники закладу та підопічні користуються захисною спорудою, яка є територіально найближчою та розташована за адресою: вул. О.Теліги, 27 а, м. Рівне.

2. Під час відвідування групою НПМ встановлено, що ФОП Черкашин не розроблено алгоритм дій для надавачів та отримувачів соціальної послуги на випадок оголошення сигналу «Повітряна тривога!». Також не розроблено інструкцію щодо розподілу обов'язків та зон відповідальності у разі необхідності евакуації, що створює підвищений ризик травмування та загрозу життю у разі ракетної атаки.

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, житло (стаття 48 Конституції України).

3. У ході відвідування закладу групою НПМ встановлено перенаселення в окремих житлових кімнатах підопічних, що є порушенням норм житлової площі на особу та не відповідає вимогам Державних будівельних норм України В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення», затверджених наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 23.01.2007 № 20 (далі – ДБН В.2.2-18:2007). Зокрема, площа житлових кімнат становить менше ніж передбачені чинним законодавством 8-10 м² на одну особу (фото 9).

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних осіб (стаття 9 Конвенції про права осіб з інвалідністю).

4. Приміщення пансіонату не в повній мірі пристосовано до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що є порушенням вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», а саме:

заклад не обладнано ліфтами або підйомниками, що унеможлиблює організацію прогулянок для маломобільних підопічних, які проживають на другому поверсі (єдиною доступною альтернативою є можливість вийти на балкон);

верхні і нижні сходи не промарковані та не контрастують у відношенні до інших сходів сходового маршу і до горизонтальних площадок сходового маршу (фото 10);

відсутні горизонтальні поручні в коридорах закладу.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Фізичній особі-підприємцю Черкашину Олегу Дмитровичу забезпечити:

- вжиття негайних заходів щодо усунення виявлених під час відвідування НПМ порушень та недоліків, викладених у звіті;

- облаштування укриття відповідно до вимог чинного законодавства та дотримання персоналом закладу безпекових заходів під час оголошення сигналу «Повітряна тривога»;

- затвердження наказом алгоритму дій надавачів та отримувачів соціальної послуги під час оголошення повітряної тривоги, визначити відповідальних осіб, оснащити будівлю показчиками
- обладнання закладу ліфтом або підйомником;
- обладнання горизонтальних поручнів у коридорах закладу;
- маркування верхніх і нижніх сходинок;
- дотримання норм житлової площі на особу відповідно до вимог ДБН В.2.2 18:2007;
- ведення Журналу фіксації випадків тілесних ушкоджень.

Додаток: фотоматеріали на 3 арк. в 1 прим.

**Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст
Відділу сприяння роботі
регіональних представництв**

М. Українець

Тетяна УКРАЇНЕЦЬ

Фотоматеріали

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

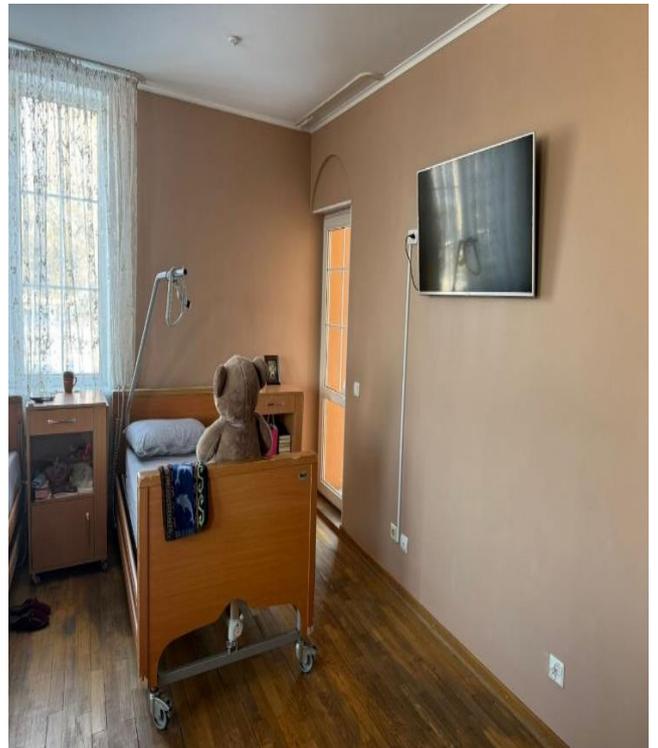

Фото 5

Фото 7

Фото 6

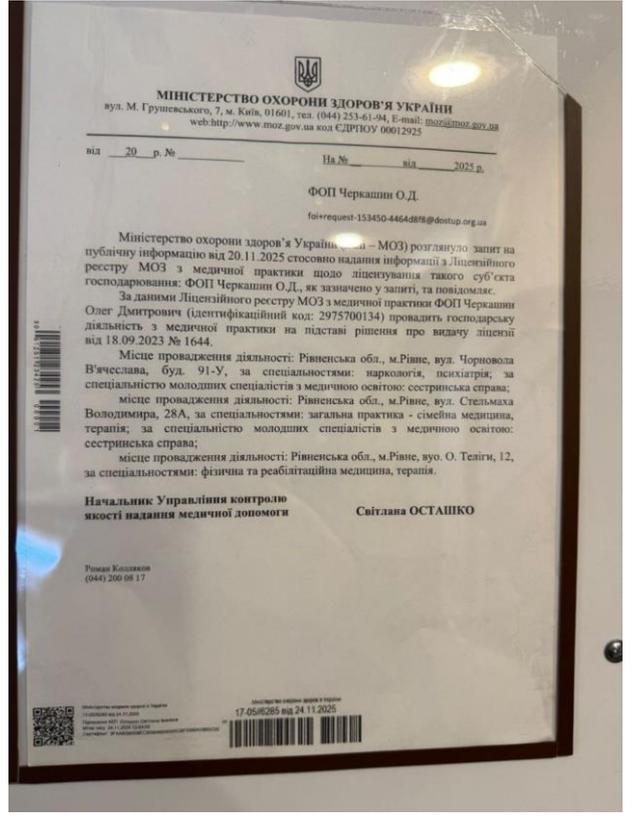

Фото 8

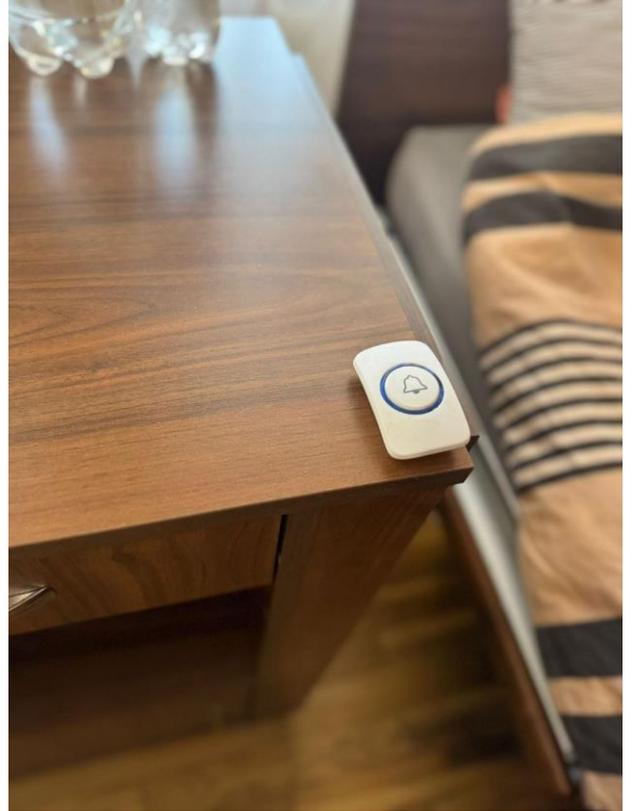

Фото 9

Фото 10

